



Schweizerische Eidgenossenschaft  
Confédération suisse  
Confederazione Svizzera  
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Eidgenössisches Justiz- und Polizeidepartement EJPD  
Département fédéral de justice et police DFJP  
Federal Department of Justice and Police FDJP  
**Staatssekretariat für Migration SEM**  
**Secrétariat d'Etat aux migrations SEM**  
**State Secretariat for Migration SEM**



## Стисла інформація Особи, що звертаються за захистом - статус S

ukrainisch/ukrainien/ucraino

# Ласкаво просимо до Швейцарії!

Ви отримали в Швейцарії статус захисту S. Для вашого статусу діють особливі положення. Про них ви дізнаєтесь з цієї брошури.

Відтепер ви певний час проживатимете в Швейцарії. Тому важливо, щоб ви якомога швидше розібралися та інтегрувалися тут. Це означає, зокрема, що ви проінформовані про свої права та обов'язки та намагаєтесь знайти можливість працювати чи навчатись. В цій брошурі ви знайдете основну інформацію про особливі положення, які діють для вашого статусу, а також посилання на додаткові адреси та додаткову інформацію.

Державний секретаріат з питань міграції SEM

**Ця брошура доступна в електронному вигляді наступними мовами: німецька, французька, італійська, англійська, українська та російська.**

**[www.sem.admin.ch/sem/en/home/publiservice/publikationen.html](http://www.sem.admin.ch/sem/en/home/publiservice/publikationen.html)**

# Особи, які підлягають захисту — статус S

Особи, які підлягають захисту, – це особи, які у своїй рідній державі наражаються на серйозну загальну небезпеку, зокрема під час війни чи громадянської війни або під час ситуацій масового насильства. Це визначення ґрунтується на законі про притулок (ст. 4 LAsi).

## Правові основи

Статус осіб, які підлягають захисту, регулюється законом про притулок (LAsi) у статтях 66 і наступних. Із законом LAsi можна ознайомитися за таким посиланням (німецькою, французькою, італійською та англійською мовами): <https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/1999/358/en>

## Легітимізація

Особи, які підлягають захисту, отримують статус S у формі небіометричної кредитної картки. Картка фіолетово-синього кольору. Крім того, SEM може вирішити, що цей легітимізуючий документ може також видаватися в паперовому форматі в блакитному захисному чохлі. Цей легітимізуючий документ видається максимум на один рік. Його дія поновлюється, поки існують підстави для визнання статусу особи, яка підлягає захисту, і до скасування статусу захисту S Федеральною радою. Якщо Федеральна рада не скасує тимчасовий захист через 5 років, особа, яка підлягає захисту, отримає дозвіл на проживання (дозвіл B) від свого кантону проживання. Цей дозвіл закінчується в разі скасування захисту.

## Умови надання статусу S

Є три наведені нижче категорії осіб, які мають право на отримання статусу захисту S.

1. Громадяни України, що потребують захисту, і члени їхніх сімей (чоловік/дружина, неповнолітні діти та інші близькі родичі, яких вони повністю або частково утримували на момент біженства), які проживали в Україні до 24 лютого 2022 року.
2. Особи інших національностей та особи без громадянства, які потребують захисту, а також члени їхніх сімей (у значенні пункту а), які до 24 лютого 2022 року мали державний або міжнародний статус захисту в Україні.
3. Особи інших національностей та особи без громадянства, які потребують захисту, а також члени їхніх сімей (у значенні пункту а), які можуть підтвердити за допомогою чинного дозволу на проживання або дозволу на тимчасове проживання, що вони мають чинне право на проживання в Україні та не можуть безпечно й на тривалий час повернутися до країни походження.

Рішення щодо надання статусу S приймається в письмовій формі або безпосередньо на місці під час реєстрації в одному із шести федеральних центрів для біженців, або пізніше поштою.

## Відкликання статусу S

Державний секретаріат із питань міграції (SEM) відкличе статус захисту S особам-біженцям з України, якщо вони перебуватимуть там понад 15 днів на квартал. Виняток становлять особи, які можуть довести, що їхнє перебування в країні було потрібне для підготовки до повернення. Статус захисту S також буде відкликано, якщо ці особи переїдуть на місце проживання в третю країну, у якій вони мають стандартне право на проживання ([ст. 78, пункт 1 d закону LAsi](#)).

SEM також відкличе тимчасовий захист в осіб, які отримали його шляхом надання неправдивих заяв або приховування важливих фактів. Це також стосується осіб, які завдали шкоди внутрішній чи зовнішній безпеці Швейцарії, скомпрометували себе або вчинили осудливі дії.

Якщо особа протягом тривалого часу або неодноразово проживала у своїй рідній країні чи регіоні походження з моменту надання тимчасового захисту або якщо вона має стандартний дозвіл на проживання, виданий у третій державі, до якої вона може повернутися, SEM може відкликати наданий ним тимчасовий захист ([ст. 78 LAsi](#)).

Статус захисту S залишається чинним, поки Федеральна рада вважає, що українці наражаються на серйозну загальну небезпеку ([ст. 4 LAsi](#)). Коли Федеральна рада прийме рішення, що ситуація щодо безпеки дозволяє повернення, вона скасує статус захисту S і впровадить відповідний період повернення.

## Місце проживання

SEM призначає особам, які підлягають захисту, житло в одному з 26 кантонів Швейцарії. Це може бути як офіційне житло, надане кантоном, так і приватне житло в приватних осіб (приватне домогосподарство). SEM приймає рішення щодо кантону призначення в день реєстрації в одному із шести федеральних центрів біженців (CFA) та інформує відповідних осіб усно. Особи, які не можуть відправитися туди в той самий день, розміщуються в CFA.

Призначення місць проживання для осіб, які підлягають захисту, по кантонах здійснюється відповідно до ключа розподілу, який використовується для біженців, але незалежно від них. Кожен кантон приймає частку людей, які підлягають захисту, пропорційно кількості його населення. Таким чином SEM вирішує, до якого кантону призначається особа, яка підлягає захисту.

Ключ розподілу загалом також застосовується у випадку осіб, які знайшли житло в приватної особи за власний кошт. Отже, фактичне житло може братися до уваги, лише якщо воно сумісне з ключем розподілу. В іншому випадку особи, які підлягають захисту, будуть призначені до іншого кантону, який подбає про те, щоб знайти нове житло для них.

**Корисна інформація для орендарів (доступна українською та російською мовами):**

**[Брошура 19 мовами \(admin.ch\)](#)**

## Зміна кантону

Особи, які підлягають захисту, можуть подати запит на зміну кантону на адресу Державного секретаріату з питань міграції (SEM), серед іншого, у таких випадках:

- для возз'єднання розширеної нуклеарної сім'ї;
- для возз'єднання вразливих категорій осіб із родичами, які не є частиною розширеної нуклеарної сім'ї, у зв'язку з тим, що такий захід дозволяє покращити піклування про них;
- переїзд із метою здійснення оплачуваної діяльності або початкової чи вищої професійної підготовки в іншому кантоні.

В останньому випадку перш за все необхідно, щоб проїзд для здійснення такої діяльності був особливо довгим (більше 2 годин на одну поїздку) або щоб робочий графік був нераціональним. Такий запит можна також подати, якщо трудові відносини існують щонайменше протягом дванадцяти місяців. Крім того, відповідна особа не повинна отримувати соціальну допомогу ні для себе, ні для членів своєї сім'ї.

SEM має отримати згоду від двох відповідних кантонів щодо запитів на зміну кантону, поданих для переїзду у відповідне приватне житло, до дальнього родича чи знайомого, або у випадку, коли особа займається оплачуваною діяльністю або початковою чи вищою професійною підготовкою в іншому кантоні.

## Поїздки за кордон

Загалом особи, які підлягають захисту та мають дійсний проїзний документ, виданий їхньою рідною державою або регіоном походження та визнаний Швейцарією, щоб виїхати за кордон, повинні отримати зворотну візу для повернення до Швейцарії ([ст. 7 ODV](#)).

Проте особи, які отримали статус S згідно із загальним рішенням Федеральної ради від 11 березня 2022 року, можуть виїжджати за кордон без дозволу на поїздку після пред'явлення визнаного чинного паспорта та повернутися до Швейцарії ([ст. 9, пункт 8, ODV](#)). Необхідно дотримуватися чинних умов в'їзду до країн, куди особа має намір подорожувати.

Громадяни України, які мають біометричний паспорт, можуть подорожувати до Шенгенської зони без візи на 90 днів протягом 180-денного періоду. Відповідні особи повинні мати чинний проїзний документ. SEM рекомендує спочатку звернутися до представництв країн, які вони бажають відвідати, у Швейцарії, щоб дізнатися вимоги до в'їзду.

Дозвіл на проживання S сам по собі не є визнаним проїзним документом.

Українцям, які мають небіометричний паспорт, а також іншим громадянам третіх країн перед поїздкою за кордон потрібно зв'язатися з консульствами чи посольствами тих країн, куди вони мають намір поїхати, щоб уточнити вимоги до в'їзду.

Насамкінець, для поїздок за межі Шенгенської зони слід зв'язатися з представництвами відповідних країн заздалегідь, щоб дізнатися вимоги до в'їзду.

Тимчасовий захист може бути відкликано, якщо особа, яка підлягає захисту, після надання тимчасового захисту перебувала тривалий час або неодноразово в її рідній державі або регіоні походження ([ст. 78, пункт 1c, LAsi](#)). Державний секретаріат із питань міграції (SEM) відкличе статус захисту S особам-біженцям з України, якщо вони перебуватимуть там понад 15 днів на три місяці (див. «Відкликання статусу S» у розділі «Особи, які підлягають захисту – статус S»).



# Возз'єднання сім'ї та притулок для сім'ї

## Возз'єднання сім'ї осіб, які підлягають захисту

За письмовим запитом, адресованим Державному секретаріату з питань міграції (SEM), в'їзд до Швейцарії буде дозволено членам сім'ї, які проживають за кордоном. «Членами сім'ї» вважаються ([ст. 71, пункт 1 LAsi](#)):

- чоловік/дружина;
- особа, яка тривалий час перебуває у відносинах спільності подружнього майна;
- зареєстрований партнер(-ка);
- неповнолітні діти.

Зверніть увагу, що в'їзд до Швейцарії буде дозволено за трьох умов:

- сім'я розлучилася через події в Україні;
- сім'я бажає возз'єднатися;
- відсутні особливі причини проти їхнього приїзду до Швейцарії.

# Інтеграція

## Участь у соціальному та економічному житті

Люди зі статусом захисту S повинні мати можливість брати участь у соціальному та економічному житті Швейцарії. Для цього важливо, щоб ви були поінформовані й доклали зусиль, щоб вивчити місцеву мову та знайти роботу. Метою участі в соціальному та економічному житті Швейцарії є забезпечення того, щоб швейцарці та іноземці жили спільно відповідно до цінностей Федеральної конституції та на принципах взаємної поваги й толерантності.

**Інформація щодо програм інтеграції в кантонах (PIC) (лише німецькою, французькою та італійською мовами):**

[www.kip-pic.ch/fr/](http://www.kip-pic.ch/fr/)

**Докладніше про сприяння інтеграції (англійською, німецькою, французькою та італійською мовами):**

[www.sem.admin.ch/sem/en/home/integration-einbuengerung/integrationsfoerderung.html](http://www.sem.admin.ch/sem/en/home/integration-einbuengerung/integrationsfoerderung.html)

# Сприяння інтеграції

## Заходи з підтримки – Програма S

Багато державних і приватних установ пропонують курси та програми підтримки, щоб допомогти іноземцям інтегруватися у Швейцарії. Ви отримаєте поради й інформацію в інформаційних центрах щодо інтеграції та службах кантонів, що спеціалізуються на інтеграції.

**Служби, відповідальні за інтеграцію, у кантонах і містах:**

[www.sem.admin.ch/sem/fr/home/ueberuns/kontakt/kantonale\\_behoerden/kantonale\\_ansprechstellen.html](http://www.sem.admin.ch/sem/fr/home/ueberuns/kontakt/kantonale_behoerden/kantonale_ansprechstellen.html)

Конфедерація запустила програму «Заходи з підтримки осіб зі статусом захисту S», щоб ці особи могли швидше знайти роботу та брати участь у соціальному житті. Зокрема, Конфедерація заохочує вивчення мови. Ця програма скорочено називається «Програма S».

Особи, які підлягають захисту, загалом мають доступ до таких заходів з інтеграції, як мовні курси, заходи, що сприяють доступу до ринку праці, або підтримка дітей і сім'ї.

## Освіта та навчання

Діти осіб, які підлягають захисту, ходять до школи, як і всі інші діти, які живуть у Швейцарії. Насправді, школа є обов'язковою та безкоштовною для всіх дітей, які тривалий час проживають на одному місці у Швейцарії. Обов'язкова освіта, яка включає дитячий садок, триває одинадцять років і починається із чотирьох років. Потім молоді люди можуть вирішити здобувати професійну освіту, яка є спеціалізованим навчанням у Швейцарії. Це дає можливість шляхом платного навчання отримати навички, необхідні для роботи за професією. Навчання складається з теоретичної (у навчальному закладі) та практичної частини (на підприємстві). Після успішного здобуття професійної освіти молоді люди за бажанням можуть продовжити навчання в коледжі чи університеті. Загалом молоді люди можуть вступити на будь-яку спеціальність освіти другого та третього рівня. Однак необхідно виконати різноманітні формальні вимоги до вступу.

Інформацію про шкільне навчання або освіту можна отримати в кантонах або муніципалітетах.

**Докладніше про професійну освіту (лише німецькою, французькою та італійською мовами):**

[Професійна освіта - orientation.ch](http://Professionnelle-orientation.ch)

**Докладніше про освіту (лише французькою) та професійну підготовку (англійською, німецькою, французькою та італійською мовами):**

[www.ch.ch/en](http://www.ch.ch/en)

[www.formationprof.ch/dyn/21307.aspx](http://www.formationprof.ch/dyn/21307.aspx)

## Курси підвищення кваліфікації

У Швейцарії до іноземців висуваються високі вимоги щодо мовних і професійних навичок. Часто трапляється, що кваліфікація мігрантів не відповідає кваліфікації, яка потрібна компаніям, або що дипломи, отримані за кордоном, не визнаються у Швейцарії. Мовні курси та курси підвищення кваліфікації, а також численні цільові пропозиції допоможуть вам легше інтегруватися на ринку праці. Ви отримаєте поради й інформацію в інформаційних центрах щодо інтеграції та службах кантонів, що спеціалізуються на професійній орієнтації.

**Контактна інформація служб кантонів щодо професійної, академічної та кар'єрної орієнтації (лише німецькою, французькою та італійською мовами):**  
[www.orientation.ch/dyn/show/8242?lang=fr](http://www.orientation.ch/dyn/show/8242?lang=fr)

# Робота

Робота й фінансова незалежність є важливими факторами участі в житті суспільства. Тому заохочуємо вас знайти роботу.

Оплачувану діяльність може бути дозволено, щойно буде надано тимчасовий захист. Особи, які мають статус захисту S, перш ніж почати свою оплачувану діяльність, повинні отримати офіційний дозвіл на роботу від компетентних органів кантону. Здійснення оплачуваної діяльності регулюється законом про притулок і законом про іноземців та інтеграцію ([ст. 75 LAsi та LEI](#)). Умови, які контролюються органами влади кантону, такі ([ст. 53 OASA](#)):

- a. заяву на отримання дозволу на роботу повинен подати роботодавець;
- b. умови заробітної плати та праці, які застосовуються в місцевості та галузі, мають відповідати ([ст. 22 LEI](#)) і відповідають кваліфікації особи та профілю посади.

Дозвіл на здійснення оплачуваної незалежної діяльності також можливий для осіб, які підлягають захисту ([ст. 53 пункт 2 OASA](#)). Щоб вести незалежну діяльність, вам також потрібен дозвіл на роботу, виданий компетентними органами влади кантону. Умови, які контролюються органами влади кантону, такі:

- c. дотримання фінансових умов і вимог стосовно діяльності підприємства ([ст. 19 b LEI](#));
- d. особа має достатнє й автономне джерело доходу ([ст. 19 c LEI](#)).

Професійну діяльність можна вести в усій Швейцарії.

**Докладна інформація про пошук роботи (англійською, німецькою, французькою та італійською мовами):**

[www.arbeit.swiss/secoalv/en/home.html](http://www.arbeit.swiss/secoalv/en/home.html)

**Інформація для працівників (англійською, німецькою, французькою та італійською мовами):**

[www.ch.ch/en/work](http://www.ch.ch/en/work)

# Здоров'я

Базове медичне страхування є обов'язковим для всіх осіб, які проживають у Швейцарії. Після подання заяви у Швейцарії особи, які підлягають захисту, зобов'язані оформити медичне страхування.

- Для осіб, які підлягають захисту і які залежать від соціальної допомоги, кантон, до якого призначено особу, укладає договір про обов'язкове медичне страхування зі зворотною силою з дати подання заяви. Конфедерація фінансує витрати на премії та спільне несення витрат (франшиза, участь).
- Фінансово незалежні особи самостійно сплачують премії та спільні витрати. Покриття від нещасних випадків також гарантується медичною страховкою. Якщо особа починає працювати, її роботодавець страхує її від нещасних випадків.

Якщо особа, яка підлягає захисту, потребує негайної медичної допомоги ще до того, як вона подала заяву на отримання статусу S, і в неї немає медичного страхування, понесені витрати, а також соціальна та екстрена допомога, яку надає кантон, оплачується кантоном.

Зверніть увагу, що українська медична страховка не достатня для покриття лікування у Швейцарії.

Федеральне відомство з громадського здоров'я пропонує мігрантам різну інформацію кількома мовами щодо профілактики та лікування фізичних і психічних захворювань (англійською, німецькою, французькою та італійською мовами):

[www.migesplus.ch/en](http://www.migesplus.ch/en)

Багато людей, які пережили війну та були змушені тікати зі своєї країни, страждають від психологічних розладів, таких як тривожність або розлади сну. У Швейцарії є різні пропозиції з допомоги таким особам. Різну невичерпну інформацію можна знайти за такими адресами:

Швейцарський філіал Червоного Хреста (німецькою або французькою) :  
[Ambulatorium für Folter- und Kriegsopfer | Schweizerisches Rotes Kreuz \(redcross.ch\)](http://Ambulatorium.fur.Folter-und.Kriegsopfer|Schweizerisches.Rotes.Kreuz.redcross.ch)

Список пропозицій програми R (лише німецькою мовою):  
[www.sem.admin.ch/dam/sem/de/data/integration/ausschreibungen/2022-programm-r/unterstuetzte-projekte-programm-r.pdf.download.pdf/](http://www.sem.admin.ch/dam/sem/de/data/integration/ausschreibungen/2022-programm-r/unterstuetzte-projekte-programm-r.pdf.download.pdf/)

## Соціальне страхування

У Швейцарії діє мережа соціального страхування, яка пропонує застрахованим особам (які проживають або працюють у Швейцарії) захист від фінансових наслідків певних ризиків, зокрема у випадку безробіття, інвалідності, старості, смерті або материнства/батьківства. Страхові виплати фінансуються в основному за рахунок внесків (переважно стягуються з отриманого доходу) або премій.

Щоб застрахована особа могла вимагати страхові виплати, мають бути виконані умови, що відповідають кожному випадку соціального страхування. Для отримання додаткової інформації ознайомтеся з відомостями та довідкою на сайті інформаційного центру AVS/AI (англійською, німецькою, французькою та італійською мовами):

[Довідка | Довідка та форми | Інформаційний центр AVS/AI \(ahv-iv.ch\)](#).

Щоб мати змогу отримувати допомогу по безробіттю, необхідно пропрацювати як найманий працівник щонайменше 12 місяців протягом останніх двох років (є винятки). Після цього можна отримувати ці виплати протягом щонайбільше 2 років.

**Докладніше про соціальне страхування (англійською, німецькою, французькою та італійською мовами):**

[www.bsv.admin.ch/bsv/en/home/social-insurance/ueberblick.html](http://www.bsv.admin.ch/bsv/en/home/social-insurance/ueberblick.html)

**Як і де зареєструватися як безробітна особа у Швейцарії (англійською, німецькою, французькою та італійською мовами):**

[www.ch.ch/en/work/unemployment](http://www.ch.ch/en/work/unemployment)

**Інші види страхування (англійською, німецькою, французькою та італійською мовами):**

[www.ch.ch/en](http://www.ch.ch/en)



## Податки

Особи, які підлягають захисту, повинні сплачувати податки у Швейцарії. Оподаткуванню підлягає джерело доходу особи від її залежної оплачуваної діяльності. Це означає, що податки автоматично вираховуються із заробітної плати, яку отримує особа за свою оплачувану діяльність ([ст. 83–110 Федерального закону про прямі федеральні податки](#)). Сума податків може відрізнятися залежно від кантону.

## Соціальна допомога

Соціальна допомога фінансується за рахунок податкових надходжень. Розміри призначеної соціальної допомоги можуть відрізнятися залежно від кантону.

Особи, які підлягають захисту й не можуть утримувати себе, отримують соціальну допомогу від кантону, до якого вони призначені. Соціальна допомога покриває основні потреби повсякденного життя у Швейцарії. Вона може виплачуватися у вигляді натуральної допомоги (оплата житла, харчування, предметів гігієни тощо) або готівкою. Організація виплат належить до компетенції кантону призначення.

Для отримання додаткової інформації відвідайте вебсайти Конференції директорів із соціальних питань (CDAS) [Головна – CDAS \(sodk.ch\)](#) (лише німецькою та французькою мовами) та Швейцарської конференції закладів соціальної підтримки (CSIAS) [Головна | Швейцарська конференція соціального забезпечення SKOS](#) (лише німецькою, французькою та італійською мовами).

Від усіх працездатних осіб очікується, що вони звільняться від залежності від соціальної допомоги та забезпечуватимуть свої потреби й потреби своєї родини.

## Важливі адреси:

Кантональні органи з питань міграції та ринку праці:

[www.sem.admin.ch/sem/en/home/sem/kontakt/kantonale\\_behoerden/adressen\\_kantone\\_und.html](http://www.sem.admin.ch/sem/en/home/sem/kontakt/kantonale_behoerden/adressen_kantone_und.html)

Кантональні органи з питань надання громадянства:

[www.sem.admin.ch/sem/en/home/sem/kontakt/kantonale\\_behoerden/kantonale\\_einbuergerungsbehoerden.html](http://www.sem.admin.ch/sem/en/home/sem/kontakt/kantonale_behoerden/kantonale_einbuergerungsbehoerden.html)

Кантональні органи з питань проведення реєстраційних процедур:

[www.sem.admin.ch/bfm/de/home/ueberuns/kontakt/kantonale\\_behoerden/Adressen\\_Meldeverfahren.html](http://www.sem.admin.ch/bfm/de/home/ueberuns/kontakt/kantonale_behoerden/Adressen_Meldeverfahren.html)

Контактні пункти з питань інтеграції в кантонах та містах:

[www.sem.admin.ch/bfm/de/home/ueberuns/kontakt/kantonale\\_behoerden/kantonale\\_ansprechstellen.html](http://www.sem.admin.ch/bfm/de/home/ueberuns/kontakt/kantonale_behoerden/kantonale_ansprechstellen.html)

## Інші корисні посилання:

Швейцарські органи влади онлайн:

[www.ch.ch](http://www.ch.ch)

Державний секретаріат з питань міграції SEM:

[www.sem.admin.ch/sem/en/home.html](http://www.sem.admin.ch/sem/en/home.html)

Федеральна комісія з питань міграції ЕКМ:

[www.ekm.admin.ch/ekm/en/home.html](http://www.ekm.admin.ch/ekm/en/home.html)

### Impressum

Видавець	Державний секретаріат з питань міграції SEM Quellenweg 6, CH–3003 Bern Wabern
Редакція	Відділення інтеграції, Відділ Інформації та комунікації, SEM
дизайн	SEM
Фотограф	Keystone SDA / Gian Ehrenzeller
Ресурс	BBL, розміщення федеральні публікації CH–3003 Bern <a href="http://www.bundespublikationen.admin.ch">www.bundespublikationen.admin.ch</a>

1 видання 2023





Ця брошура доступна в електронному вигляді наступними мовами: німецькою, французькою, італійською, англійською, українською та російською.

[www.sem.admin.ch/sem/en/home/publiservice/publikationen.html](http://www.sem.admin.ch/sem/en/home/publiservice/publikationen.html)